

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limbi și Literaturi Străine
Domeniul de studii	Filologie
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii	Teoria și practica traducerii

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	TRADUCEREA CA MEDIERE CULTURALĂ			
Anul de studiu	I	Semestrul	II	Tipul de evaluare
Regimul disciplinei	Categorizația formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară			DS
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă			DOB

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	81
II.b) Tutoriat (pentru ID)	
III. Examinări	2
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	83
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CG2 Dezvoltă o strategie de traducere CG4 Înțelege materialul care urmează să fie tradus CG5 Efectuează adaptarea cultural-lingvistică a textelor CG7 Îmbunătățește textele traduse
Competențe transversale	CS1 Gândește în mod creativ

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Masterandul/ absolventul descrie concepte specifice teoriei culturale actuale și le identifică în diferite produse culturale supuse traducerii.	Masterandul/ absolventul problematizează efectele culturale și sociale ale transferului mesajului în limba țintă.	Masterandul/ absolventul realizează traduceri adaptate contextului socio-cultural al limbii țintă și destinatarului produsului cultural, conștientizează diversitatea valorilor și a normelor culturale.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea conștiinței culturale menite să permită realizarea de traduceri în acord cu dimensiunea culturală a textului sursă, prin alegerea tipului de traducere și aplicarea procedurilor optime adaptate contextului dat și publicului țintă al actului traductiv (traducere sursieră, ciblică, etnocentristă)
-----------------------------------	--

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Concepte de bază în identificarea referințelor culturale în textul sursă: cultură internă /vs/ externă, învățată conștient /vs/ împărtășită la nivelul comunității, cultura ca viziune /vs/ cultura ca acțiune), civilizație, grupuri de apartenență, multiculturalism / pluriculturalism; interculturalitate	2	Prelegere (definire, explicare, exemplificare, clasificare, comparare, interpretare,	Corpus de texte supus analizei și traducerii
Traducerea culturală, traducere etnocentrică, traducere ciblică, traducere sursieră	2	parafrazăre, rezumare)	
Identități (omogenitate / eterogenitate) /vs/ stereotipuri culturale; traducerea atitudinilor și a dimensiunii evaluative a reprezentărilor culturale	4	Brainstorming, Interogare, Problematizare	

Translatarea alterității prin intermediul realia / culturemelor	4		
Contextualizarea referențelor culturale în report	4		
Jocuri de sunete / de cuvinte și transferuri ludice	4		
De la dialogism și polifonie la intertextualitate	4		
Intertextualitate și imaginar socio-cultural-lingvistic	4		
Bibliografie minimală recomandată			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Berman, Antoine, 1984, <i>L'épreuve de l'étranger : culture et traduction dans l'Allemagne romantique</i>, Gallimard, Paris, II 51428 2. Genet, Jean-Philippe, 2018, <i>Traduction et culture</i>, Paris, Classiques Garnier, II 54247 3. Genette, Gérard, 1982, <i>Palimpsestes, La littérature au second degré</i>, Paris, Seuil, I 16092 4. Ladmiral, Jean-René, 2014, <i>Sourcier ou cibliste</i>, Paris, Les Belles Lettres, II 52537 5. Lungu-Badea, Georgiana, 2004, <i>Teoria culturemelor, teoria traducerii</i>, Universitatea de Vest, Timisoara, III 23730 6. Moroșan, Nicoleta-Loredana, 2019, <i>Traduire le discours de la rencontre culturelle</i>, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, II 54949 7. Schapira, Charlotte, 1999, <i>Les stéréotypes en français</i>, Paris, Ophrys 			

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
De la inteligența culturală la competența interculturală în traducere; valorizarea identității, alterității, unității și a diversității culturale	2	Lectura analitică a documentelor autentice, observația, interpretarea de texte, dezbateri	Corpus de texte supus analizei și traducerii
Dinamica reprezentărilor culturale; traducerea culturemelor	2		
Traducerea clișeelelor, stereotipurilor, paremiilor	2		
Traducerea referențelor culturale prin simplu report, prin report însoțit de explicitare de sens: nota și incrementalizarea	2		
Traducerea referențelor culturale prin diferență de concentrare	2		
Traducerea relațiilor intertextuale de co-prezență : citatul, referința, aluzia	2		
Relația text – paratext în traducere	2		
Bibliografie minimală recomandată			
<ol style="list-style-type: none">1. Ballard, Michel, 2001, <i>Le nom propre en traduction</i>, Ophrys III 237332. Bensimon, Paul (coord.), 2001, <i>Le cliché en traduction</i>, Paris, Presses de la Sorbonne Nouvelle, III 243983. Bernadet, Arnaud, 2015, <i>Traduire-écriture : cultures, poétiques, anthropologie</i>, ENS Edition, Lyon, II 533134. Ladmiral, Jean-René, 2015, <i>La communication interculturelle</i>, Paris, Les Belles Lettres, II 527085. Morcillo, Françoise, 2015, <i>La traduction : médiation et médiatisation des cultures</i>, Paradigme, Orléans, II 526836. Moroșan, Nicoleta-Loredana, 2014, „Le dialogue des parémies dans la littérature proverbiale - porte d'accès à l'interculturel”, <i>Meridian Critic</i>, Nr. 1, Vol. 22, Suceava, Editura Universității Suceava, pp. 127-137.7. Moroșan, Nicoleta-Loredana, 2019, <i>Traduire le discours de la rencontre culturelle</i>, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, II 54949			
Corpus d'étude			
<ul style="list-style-type: none">➤ Delobette, Hubert, 2016, <i>Follement français</i>, Villeveyrac, Le Papillon Rouge➤ Laffitte, Jeanne, Pastré, Olivier, 2017, <i>Les 100 mots de Marseille</i>, Paris, PUF➤ Magny, Olivier, 2013, <i>Dessine-moi un Parisien</i>, Paris, 10/18➤ Pastoureau, Michel, 2001, <i>Les emblèmes de la France</i>, Paris, Bonneton➤ Sadler, Michael, 2000, <i>Un Anglais à Paris. L'éducation continentale</i>, Paris, L'Archipel➤ Stanger, Ted, 2004, <i>Sacrés Français ! Un Américain nous regarde</i>, Paris, Gallimard➤ Toscano, Alberto, 2009, <i>Critique amoureuse des Français</i>, Paris, Hachette➤ Treps, Marie, 2015, <i>Oh là là ces Français !</i>, Paris, Vuibert			

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Corectitudinea cunoștințelor, coerența și fluența în exprimare, forța de argumentare	Examen scris (întrebări deschise, traducere, analiză) urmat de verificarea orală a gradului de îndeplinire a cerințelor în lucrarea scrisă	50%
Seminar	Abilități analitice a textului sursă și realizarea unei traduceri adecvate contextului cultural	Portofoliu de traduceri din corpusul studiat	50%
Laborator/ Lucrări practice			
Proiect			

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
23.09.2025	Conf. univ. dr. Nicoleta-Loredana MOROȘAN	Conf. univ. dr. Nicoleta-Loredana MOROȘAN

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
23.09.2025	Conf.univ.dr. Raluca-Nicoleta BALAȚCHI Conf. univ. dr. Olga GANCEVICI

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
23.09.2025	Conf. univ. dr. Olga GANCEVICI

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
25.09.2025	Prof. univ. dr. Daniela-Viorica PETROȘEL